

Klaus Flemløse
Vingen 19
3140 Ålsgårde
Tlf 50167104

11.oktober 2017

Nysprog i forbindelse med pesticider

Resumé.

Miljøstyrelsen og SEGES bruger i vid udstrækning et nysprog i forbindelse med pesticider. Man omdefinerer ords betydning. Miljøstyrelsen har i flere tilfælde anvendt ordet "godkendt" i betydningen "dispensation". Dette skaber forvirring i forbindelse med diskussioner og forespørgsler om godkendelse/dispensationer/forbud af pesticider.

Det er overraskende, at man i forbindelse Pesticidforliget i 2017 ikke fik fjernet dette nysprog.

Miljøstyrelsen overholder ikke i alle tilfælde en tidsgrænse fastlagt af EU for en dispensations varighed på 120 dage.

Baggrund

Folketingsmedlem for SF, Trine Torp, stillede i sommeren 2017 et spørgsmål til Miljøministeren vedr. dispensation til brugen af pesticider i landbruget. Det er spørgsmål nr. 1025 stillet den 11.august 2017.

Journalist Magnus Bredsdorff, Ingeniøren, har taget emnet op vedr. dispensation til brugen af pesticider i en flot opsat artikel baseret på bl.a. interview med kontorchef i Miljøstyrelsen, Lea Frimann Hansen.

Det er ikke indholdet af spørgsmålet til Ministeren og dennes svar og heller ikke det konkrete indhold af artiklen i Ingeniøren, der er i fokus, men derimod den sprogforbistring, der tilsyneladende er mellem Folketingsmedlemmer, Ministeren og journalister.

På den ene side benytter Trine Torp og Magnus Bredsdorff efter mit skøn den almindelige definition af at godkende, at dispensere og at forbyde i betydningerne:

At godkende:

"acceptere og erklære at noget opfylder de nødvendige (ofte juridisk gældende) krav; sige ja til"

At dispensere:

"tillade at en almindeligt gældende bestemmelse, regel, krav el.lign. ikke overholdes i ét eller flere særlige tilfælde. Det er ofte en person eller instans med særlig myndighed der dispenserer"

At forbyde:

"bestemme at nogen ikke må gøre noget bestemt, eller at noget bestemt ikke må forekomme"

På den anden side er der tvivl om den betydning, som Miljøstyrelsen og SEGES tillægger disse ord. Her er nogle eksempler på de formuleringer, som Miljøstyrelsen og SEGES bruger i forbindelse med godkendelse af pesticider:

1. Et middel kan være godkendt
2. Et middel kan være regelret godkendt
3. Et middel kan være godkendt til en mindre anvendelse
4. Et middel kan være special godkendt til forskel for en regelret godkendelse
5. Et middel kan være forbudt, men via en dispensation kan det alligevel bruges
6. Et middel kan være godkendt, men via en dispensation kan anvendelsen udvides

I ordenes oprindelige betydning er formuleringerne 3, 4, 5 og 6 dispensationer.

Se [Miljøstyrelsen: Skabelon til brugsanvisning](#) for eksempler på de nævnte formuleringer.

En dispensation til Mindre Anvendelser består i princippet af at foretage en ansvarsfraskrivelse af en manglende virkning eller eventuelle skadevirkninger på afgrøderne eller omgivelserne.

Med denne sprogforbistring er der blevet lagt et tågeslør ud. Det er oplagt, at Miljøstyrelsen vil kunne afvise upræcise spørgsmål fra Folketingsmedlemmer og journalister. Det bør være officielt, hvad man mener med de anvendte formuleringer.

Det ser ud til, at Miljøstyrelsen og SEGES kun bruger ordet "dispensation" i tilfælde af, at et produkt ikke er godkendt eller direkte forbudt, men via en dispensation, er tilladt.

Miljøstyrelsen/SEGES anvender kun sjældent ordet "dispensation". Fra Miljøstyrelsens database med bestanden af bekæmpelsesmidler pr. primo 2017 har jeg optalt, at der kun findes 179 tilfælde, hvor ordet "Disp." eller "Dispensation" indgår i bestandsoplysningerne. Dette er vel at mærke ud af 5000 produkter. Kontorchef i Miljøstyrelsen Lea Frimann Hansen har på Miljøstyrelsens hjemmeside oplyst, at der i 2017 er 16 tilfælde af dispensationer.

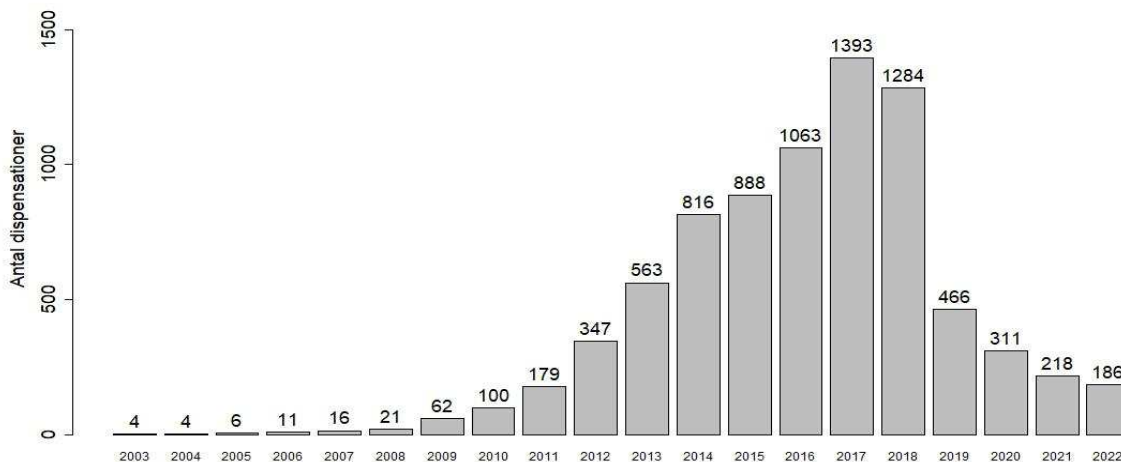
Nogle af disse dispensationer er årligt tilbagevendende dispensationer, som f.eks. dispensationerne vedr. produktet Asulox, der indeholder aktivstoffet Asulam. Fra 2001 og til 2017 er der givet en dispensation hvert år. Se [Dispensation til Mindre Anvendelser af Asulox](#). Dermed er produktet de facto godkendt.

Det samme gælder produktet Basamid GR med aktivstoffet Dazomet, der er blevet dispenseret hvert år fra 2012 og til 2016. Se [Dispensation til Mindre Anvendelser af Basamid GR](#). Altså igen en de facto godkendelse.

For begge produkter er der en tidsgrænse for en anvendelse i 120 dage ifølge EU-regler. Denne tidsgrænse er ikke blevet overholdt i alle tilfælde, jf. overstående link.

De dispensationer, som af Miljøstyrelsen og SEGES betegnes med "godkendelse til Mindre Anvendelser", men som jeg betegner "en dispensation", er der et langt større i antal, nemlig 1393 gældende i 2017. Se følgende graf over antal dispensationer af denne type:

Udvikling i antal dispensationer til Mindre Anvendelser af et Pesticid
SEGES Middelbase

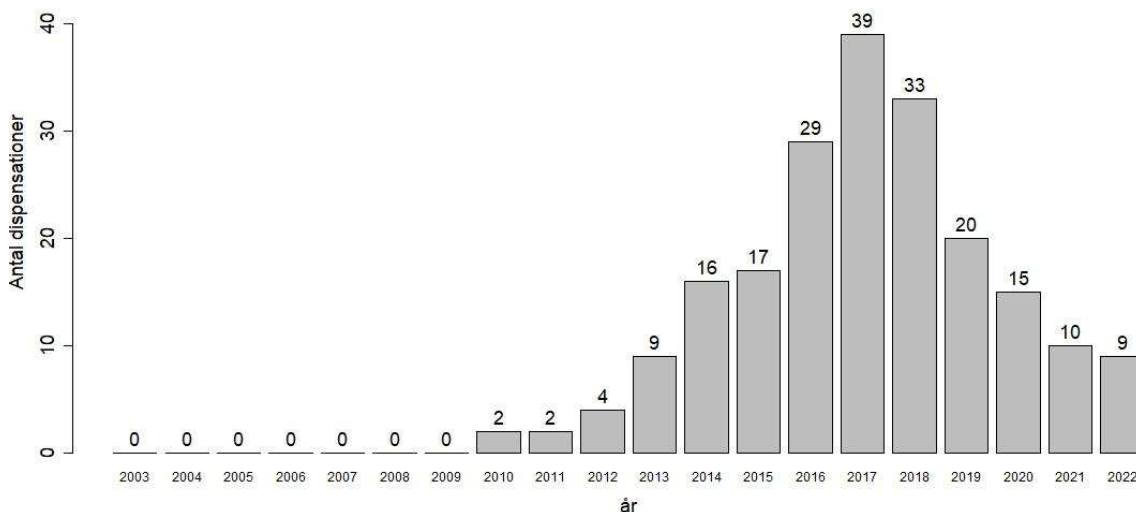
Der er tale om et øjebliksbillede og det er derfor ikke mulig at sige noget om en trend i antal dispensationer til dette formål. I 2017 er der 1393 dispensationer til Mindre Anvendelser.

Som det ser ud her og nu, er der 4 dispensationer til Mindre Anvendelser i 2003 og som også er gældende i 2017. Det drejer om en dispensation til en anvendelse af Teldor WG 50 til bekæmpelse af gråskimmel i hus og på friland.

Afgrøden Jordbær

Ser vi som et eksempel på afgrøden "jordbær", ser antal gældende dispensationer således ud.

Jordbær :Udvikling i antal dispensationer til Mindre Anvendelse af et pesticid
SEGES Middelbase

I 2017 er der altså 39 dispensationer til Mindre Anvendelser af pesticider på jordbær på et samlet areal på ca. 1.000 ha. En jordbærmark behandles i gennemsnit med ca. 7,5 sprøjtninger pr. år pr. jordbæravler.

Der er f.eks. to dispensationer i 2010 for jordbær. Det drejer sig om en dispensation af Kerb 400 SC til ukrudtsbekæmpelse i jordbær og Tilt 250 EC til bekæmpelse af meldug og rust i solbær, ribs, stikkelsbær og jordbær efter bærhøst.

Totalt set er der anvendt 56 forskellige pesticider på de ca.1.000 ha dyrket med jordbær i Danmark. Heraf stammer de 31 pesticider fra dispensationer af Mindre Anvendelser. Det samlede behandlede areal er på ca. 10.000 ha¹. Heraf udgør arealet behandlet med dispensationer til Mindre Anvendelser ca. 70%. Det kan godt være, at der for de enkelte pesticider er tale om mindre anvendelser, men samlet set udgør disse Mindre Anvendelser en væsentlig del af pesticidbelastningen for jordbær.

[Tabel med dispensationer til Mindre Anvendelser af pesticider til Jordbær](#)

Denne tabel omfatter jordbær, jordbær i væksthuse og jordbær på friland.

Bemærkninger:

Formelt kan man hævde, at Miljøstyrelsen og SEGES er helt forskellige organisationer. Dette er korrekt, men der er et meget snævert samarbejde mellem de to organisationer, således at man i praksis ikke altid kan skelne mellem, hvad disse organisationer siger og skriver.

Der er efter min mening tale om, at Miljøstyrelsen og SEGES anvender et nysprog, der skaber forvirring. Dette nysprog er blevet skabt for flere år siden, men er tilsyneladende godkendt i forbindelse med Pesticidforliget i 2017. Derfor kan man ikke alene klandre den nuværende Miljøminister for denne sprogbrug, men må henvise til Miljøstyrelsen og SEGES i forening.

Journalist Magnus Bredsdorff, Ingeniøren, har efter min mening skrevet en rigtig god artikel, men er ikke blevet korrekt oplyst af kontorchef i Miljøstyrelsen, Lea Frimann Hansen, idet hun ved en snæver definition af "dispensationer" ikke har oplyst om de 1393 dispensationer til Mindre Anvendelser.

For Folketingsmedlem Trine Torp, SF, vil det være en overraskelse, at Ministeren anvender et nysprog i forbindelse med besvarelsen af hendes relevante spørgsmål omkring dispensationer af pesticider.

¹ Forklaring på behandlet areal: Hvis et areal på 10 ha behandles med 5 pesticider, vil det behandlede areal være på 50 ha.

Klaus Flemløse
Vingen 19
3140 Ålgårde
Tlf 50167104

11.oktober 2017

Link:

[Miljøstyrelsen: Ansøgning om godkendelse af pesticider til mindre anvendelser](#)

[Miljøstyrelsen: Skabelon til brugsanvisning](#)

[Miljøstyrelsen: Dispensationer gives kun til pesticider der kan anvendes sikkert i forhold til mennesker og miljø](#)

[Trine Torp Spørgsmål nr 1025 til Miljø og Fødevareministeren. Endelig svar.](#)

[Ingeniøren: Sprøjtegift får dispensation, hvis manuelt arbejde er for svært](#)

[SEGES MIDDELBASE: Godkendelser til mindre anvendelse / off-label godkendelser](#)